

Quants emprenen de veres: el teixit empresarial a les estadístiques

Investigació al DIRCE de l'INE i a les sèries d'afiliació al RETA: mesurar quantes empreses naixen i moren cada any a Espanya, quantes sobreviuen als cinc anys i quina distància hi ha entre el relat de l'emprenedoria i el que diuen els registres.

DURADA

55 min · 1 sessió a l'aula d'informàtica

AGRUPAMENT

parelles

UNITAT 1

La persona emprenedora i l'esperit empresarial

MATERIALS

- Un ordinador o tauleta per parella amb accés a ine.es (DIRCE) i seg-social.es
- Full de càlcul o calculadora
- Fitxa de recollida impresa

ENCAIX CURRICULAR · Sabers A.1, A.2 · Comp. específiques CE1 · Comp. clau CD, STEM, CE, CPSAA

Plantejament

L'emprenedoria es conta quasi sempre amb anècdotes: el que va muntar alguna cosa en un garatge, la que va vendre la seua empresa als trenta. Les anècdotes són memorables i estadísticament irrelevantes.

Els registres contenen una altra història, menys èpica i molt més útil per a qui de veres es planteja muntar alguna cosa: **quantes empreses hi ha, quantes en naixen, quantes en moren i quantes continuen vives cinc anys després**. Eixa última xifra és la que ningú posa en un cartell motivacional.

Hui la buscareu vosaltres.

On buscar

FONT	QUÈ CONTÉ
DIRCE (INE), Directori Central d'Empreses	Nombre d'empreses per grandària, forma jurídica, sector i comunitat; altes i baixes anuals
Demografia harmonitzada d'empreses (INE)	Taxes de creació, de mortalitat i de supervivència per cohorts
Afiliació al RETA (Seguretat Social)	Treballadors autònoms donats d'alta, amb desglossament per edat, sexe i activitat

Objectius didàctics

- Localitzar i citar estadístiques oficials sobre el teixit empresarial espanyol.
- Calcular taxes de creació, mortalitat i supervivència empresarial.
- Contrastar el relat dominant sobre l'emprenedoria amb evidència quantitativa.
- Interpretar l'estructura per grandària del teixit empresarial i el seu significat econòmic.

Passos (sessió de 55 min)

- 1. Aposta prèvia (5 min).** Abans de mirar res, escriviu les vostres respostes a estes tres preguntes: quantes empreses hi ha a Espanya?, quin percentatge té **zero assalariats**?, quantes de cada cent creades continuen vives als cinc anys?
- 2. El total i la grandària (15 min).** Al DIRCE, localitzeu el nombre total d'empreses i la seua distribució per nombre d'assalariats. Calculeu el percentatge d'empreses sense assalariats i el de les que en tenen menys de deu.
- 3. Nàixer i morir (15 min).** Busqueu les altes i les baixes de l'últim any disponible. Calculeu la taxa de creació (altes / total) i la de mortalitat (baixes / total). Anoteu el saldo net.
- 4. Sobreviure (10 min).** A l'estadística de demografia empresarial, localitzeu la taxa de supervivència a un, tres i cinc anys d'una mateixa cohort.
- 5. Contrast (10 min).** Compareu les tres xifres amb la vostra aposta inicial. En quina vos vau equivocar més? Per excés o per defecte?

Fitxa de recollida

Parella: _____ Data de consulta: ___/___/_____

Empreses totals (DIRCE, any ____): _____

Sense assalariats: _____ (____ %)

D'1 a 9 assalariats: _____ (____ %)

De 250 o més: _____ (____ %)

Altes de l'any: _____ Taxa de creació: ____ %

Baixes de l'any: _____ Taxa de mortalitat: ____ %

Saldo net: _____

Supervivència de la cohort _____:

a 1 any: ____ % a 3 anys: ____ % a 5 anys: ____ %

La nostra aposta inicial fallava sobretot en: _____

Preguntes d'anàlisi

- Quin percentatge del teixit empresarial espanyol no té ni un sol assalariat? Què implica això per a la productivitat mitjana de l'economia?
- La taxa de supervivència a cinc anys, vos ha sorprès? Com encaixa amb el discurs habitual sobre emprendre?
- Una empresa que tanca, és necessàriament un fracàs? Busqueu almenys dos motius de tancament que no ho siguen.
- Compareu la taxa de creació amb la de mortalitat. Si el saldo és positiu però xicotet, què està passant realment al teixit empresarial?
- Amb estes dades davant, què li diríeu a algú de la vostra classe que vol muntar alguna cosa en acabar Batxillerat? Ni desanimar-lo ni vendre-li fum: un consell recolzat en xifres.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Rigor de la font	Xifres localitzades amb any, font i definició	30 %
Càlcul	Taxes de creació, mortalitat i supervivència ben calculades	30 %
Interpretació	Llig l'estructura per grandària i el seu significat econòmic	25 %

Variants i extensions

- **Amb suport:** donar el total d'empreses i la distribució per grandària ja bolcats, i treballar només altes, baixes i supervivència.
- **Per a qui va sobrat:** comparar l'estructura per grandària d'Espanya amb la d'Alemanya usant Eurostat. La diferència en el pes de l'empresa mitjana és un dels grans temes de l'economia espanyola.
- **Amb la comunitat pròpia:** repetir l'exercici filtrant per la vostra comunitat autònoma o província i comparar amb la mitjana nacional.
- **De cara a la prova:** les preguntes sobre concepte d'empresa i sobre la pime a Espanya apareixen amb freqüència a la part teòrica. Tindre una xifra pròpia ben citada millora molt qualsevol resposta de desenvolupament.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE